

توریسکھی به یان

ژیار کورد، ناوه‌ند چاپ و وه‌شنگه‌ی ئه‌لکترۆنیکه‌ی کوردی

www.jiyarkurd.com

ناسنامه‌ی پرتووک

■ مزار: کۆمه‌له‌ شیعر کوردی "له‌کی" ■

.....
■ ناو پرتووک: توریسکه‌ی به‌یان ■

.....
■ شاعر: بیژن گه‌راوه‌ند ■

.....
■ روبه‌رگ: مه‌زده‌ک که‌یانی ■

.....
■ پیتچن: مورتزا مورادی ■

.....
■ پید‌اچوونه‌وه: ژیار جه‌انفهرد ■

.....
■ چاپ: یه‌کم 1392 ■

.....
■ چاپمه‌نی: باخ نه‌ی ■

.....
■ شابک: 5-8244-04-964-978 ■

نرخ: ۳۰۰۰ تومهن

توريسكه‌ى به يان

شيعر كوردى فه شيوه‌زار "له‌كى"

بيژهن گه‌راوه‌ند

نەى

ئىمىرۇ نەيمى دى قەى نەىستانە
دل رەنج بى ژە دەس چەرخ زەمانە
نالە و سۆزى بار ھزار دل بى
دلدارى دابنى فرە موشكل بى
ئەژ دەس نەىستان گلىھەل داشتى
ئەژ دەس باخەوان، ئەرا ئەو کاشتى

فتم چات مه‌نالین ئه‌ی نه‌ی تو مودام؟

تا دوات بکه‌م فه‌ ده‌رگای خودام

فت په‌نای زه‌مین ئه‌رام زندانه

لاشه‌م چه‌مه‌ری ئیخ باخه‌وانه

دلگیر ئی فه‌هار زو مه‌چو ئی سه‌ر

گوئه‌ل مه‌مینن فه‌ ره‌نج بی فه‌ر

هاوار سه‌د هاوار فه‌ی ره‌نج ساله

فه‌ سه‌سه‌رت دل و ئه‌سه‌ر گلاره

دلخوه‌شیم نه‌وی فه‌ هه‌تن چین سال

ئومید و ئمکان ته‌بدیل فه‌ مه‌حال

جوانیم تا بی جوړ تای قالی

که‌ف ئوتاق ئومرم مه‌نییه‌ هالی

ره‌نج سواریم و روژ شه‌و ده‌وانی

بی فه‌ ته‌نهایی و بی هام زوانی

په‌ژاره و خه‌م دل‌م کرد بریان

له رزه له رزمه ئه ر پا گوهر دهوران
 چو خوو گوښم دا څه سوژ دلی
 دیم ئاینه دل بی ږمووز دلی
 قتم هامزوان داتا توژ زهمم
 سهیل ږیژاو بی ئه ژ سهراو چه م
 قه لیم نیشته سوژ که ته و څیر جاران
 مودام نفرین که م چه رخ روژگاران
 شهرح دل کردین څه بی زوانی
 قه بوولم کردین څه ږه فیک گیانی
 ئه ر دوما مهرگم تو زنی مه نین
 بلالون لاشه م څه ساز خه مین

بگر بن بالم

فَه پام پاوه‌ن و دَلَم زه‌نجیره
ئێ قَه‌فَه‌س عشق کورْپَه‌م ئه‌سیره
چه‌ن ده‌ر چه‌ن فه‌له‌ک، پایی‌نم ئاوه
هوما‌ی به‌ختم هالی‌م هه‌ر خاوه
بار کوئه‌م به‌سیا و پارچام ناتَه‌مام
تۆشه‌م بێ قَابل هه‌ر چۆ هه‌میرخام

نه حال مه‌نن هه‌س نه‌مه‌یل چینم

نه بازارێ هه‌س ئومید بسینم

خوه‌شیم لی‌م بی‌زار، یار وه‌ رکاوی

باخ ئاوه‌ختم ته‌مه‌نای ئاوی

شوکرانه‌ پیت بوو خالق جه‌هان

که‌لنگتر قه‌ چه‌م دو دیده‌ ئنسان

گوشه‌ی چه‌م هیزده‌ بگر بن با‌لم

سولتان عالم، نازر حالم

ئازار ئاشنا

بیمه‌سه زوخال ژه ئاگر یاران
ژه دهس ئاشنا شهو و روژ نالان
دهرد دهروونی سزانی جه‌رگم
قه سوز ئه ده‌رده وه ئنزار مه‌رگم
ئی بهس ریشایه قه قه‌خت ئنتزار
ئه‌سر چه‌مه‌لم چون ئایم بی‌قه‌رار

ڦه دەرۆن ټاگر ڦه دل سهره تان
ڦه دورى يارم دويم هار سوخان
فکر و خه يال يار بى ڦه دوچارم
خه م ڦه خه رواران بيه سه بارم
هاى مهردم بووشن ڦه ي دل بهدبه خته
فکر يار نه که هه رچه نيش سه خته

تير عشق

تيرى ك دلداز ره‌وانه دل كرد
سه‌قفهم نه‌فكه‌نده و ستونم شل كرد
ئاگر گرت مه‌يلم بيم وه نه‌سيري
جه‌رگم زلهه بى فه براش تيرى
كردى چه‌مه‌رى چه‌م فه دهر دووژن
كوور نابله‌ى روژهل روژن

کردن تومارزوو سازگار قه خهم
 سهیل ندامت له پریژم وه خهم
 سهرمه سهجاده و دهسم قه زری
 که تان وهرم خهرقان قه گری
 کردمی قه مهجنوون ئه نام تهريان
 دوچار قه تهرفهو ریشخه یاران
 خولکم تهل بی و روژم بییه شهو
 فکرم پهریشان، گیانم پر ژه تهو
 دلم کردی ریش قه جواو فاهی
 ئه لجا مهرگه کهم ریش بکه م راهی

خه‌زان

خه‌زان رخنه کرد هه‌ر ڤه باخچه‌ی دل

شاخ دلبه‌سین هوشک بی و بی‌حاصل

جوغد پیر مهرگ کردی ڤه لا‌ولاو

کۆرپه‌کان دلمان تومارزوو که‌ن خاو

کاخ سه‌وز نه‌ندام، ستۆتی چه‌میا

که‌په‌ر سینه‌که‌م ئاگر گرت ڤمیا

که موو ته ر فکر م بييه ده ر څه ده ر

چوټای ټه وډالان گير دی شه ر څه شه ر

نمه زانم دونه څه کام کی مه يو

خه زان څه کام باخ ر څنه نمه يو

سەردای سپیڤه

یه فەسل ڤه‌هار و گولان دەمینە

شاهی سەیمەرە و شاهی زەمینە

هەفتوم فەرڤەردین چۆنان ڤە عیدە

ئێ دەشت بەختم سەردای سپیڤه

ڤه‌هار خوەش هەتین هەمیشە مەسین

لیقت ڤە خەنە و سەوگاتە دەسین

من ئی که لاهمه چۆن بتاونم
 تا که لنگی تو خوو بلاونم
 ئاینه ی بهشت فه ی بیاوانه
 گوئی ئاوردن ته ک وه زه مانه
 فه کره م خودا دئبه ر ئاوردین
 پارچای عشقم فه سه ر ئاوردین
 نه زانم ئه سکهم ئه چه داد بیمه
 وه لی دل ئاگام ک هه ر شاد بیمه
 هه نی ک فه ار سونبول دهره مه ی
 بلبل فه شه وقی ئاواز سه ره مه ی
 ئه وسا فه ئاواز ئه لان فه نمازم
 چۆن پهیدا بیه مه ره م رازم

ئەى عشق ئاگروارم

فتم نه چو ئەى نازم، ئەى پارچاى پەروازم
ئاگر بوو و دوّم نه كه، گرى فە نه سويم نه كه
عشق تو ئەى نازم، بيه پايان ئاغازم
م به نيتم فازم نه كه، ديوانه تم نازم نه كه
مه گەر گوش ناوا ياي م، بشنو دهنگ هاوارم
ئيجوره ناشادم نه كه، پەر تيزبال نازادم نه كه

ئاخر تونين گيان م، بينه دين و ئيمان م
بگرم، پەريشانم نه كه، رۆي قە هامالانم نه كه
ئەي عشق ئاگروار م، چۆ كردينه بيمارم
ئى مهردم پەروا نه كه، عاشق بينه حاشا نه كه

دلّ ڤه‌یلان

دلّم سهد گل نیم گیان بییه، هه‌یهاتی مه‌یتی بزانی
به‌نی تونه‌و ئه‌سیر بییه، هه‌یهاتی مه‌یتی بزانی
تو چۆ ئاینه‌ی ڤرایقه‌رم ساکت و دهر د ڤه‌ش منین
دهر د عشقت ڤه‌گیان بییه، هه‌یهاتی مه‌یتی بزانی
بی تو دی شاخه‌ی نهمه‌نیه تا دلّ بسازی لانه
مه‌ل دلّم ڤه‌یلان بییه، هه‌یهاتی مه‌یتی بزانی

ئه‌رام دی فهرقی نه‌یری گوناکاری یا بی‌گونا
 راسی وه گهرد زوان بییه، هه‌یهاتی مه‌یتی بزانی
 قتمان ئه‌گهر دوشمه‌نی بوو قه‌ تیر تو مایه‌و زه‌مین
 یه‌ په‌ژاره جاران بییه، هه‌یهاتی مه‌یتی بزانی
 که‌مانی بیه ئه‌ندامم ده‌سم مینه‌ی ئه‌سا مه‌که‌ی
 ئه‌سا هن ده‌س پیران بییه، هه‌یهاتی مه‌یتی بزانی

چاه تووران

تا لیو مه‌رگ بر دمه‌سی ئه‌رده‌م قه‌ور کوشتمه‌سی
چۆ موومیکم ئی نام ده‌سی، سه‌یر که‌ن چته‌ور کوشتمه‌سی
ریشه‌م که‌تی قه‌ر داسی، ده‌سم قه‌ ده‌ر گای خوداسی
ترسم ک دادم نه‌ره‌سی، سه‌یر که‌ن چته‌ور کوشتمه‌سی
یار روژ زاری بیمی، ئه‌زان بیداری بیمی
قت که ده‌ست نمه‌ره‌سی، سه‌یر که‌ن چته‌ور کوشتمه‌سی

ئە شەو پلەك قُلّ كُردمى، قە دەس شەمال سپردمەى
 سۆن داوار بردمەسى، سەیر كەن چتەور كوشتەسى
 چۆ باخاوان رەنج بى وەر، م ھەر بنیشم تا سەحەر
 قە قەیس شەھر كُردمەسى، سەیر كەن چتەور كوشتەسى
 غافل كُردمى ئەژ یای خودای، زكر و دوعا دی گیر نماى
 تا چاه تووران بردمەسى، سەیر كەن چتەور كوشتەسى

قه‌له‌م تیتالین

قه‌له‌م تیتالین، قه‌م تیتالین

ژه دار دونیا خوو بی خیالین

چل و چوو قامه‌ت، سه‌وزه تیارین

زرنگ و زه‌پرکار، به‌رز و دیارین

بنو‌س پارچای، پاچاقه‌ش پیر

بلن هه‌ناکه‌ر، هاوارکه‌ر دۆر

سایر سایقه ی بژانگ یار بنوس
 ژه به زم گنه ل دل ژه سه نگ بنوس
 بوو ناسپاسی خه لک دیاری که
 بوو فه گوچانم ده سم دیاری که
 روژگار لالیژه، کول کهش و کوئییه
 قیار خه ریوه، تاف ناپیییه
 گری کونرچین، دونیا گه نی گرت
 ده ور لامیژ نه مه ن فه رک بی دا مرد
 که ن و چه م و پروو، کول بی فه گه ناو
 پا کونه فه کول برپا نه ژ سراو
 سال و مانگ شیویا زه مین که ته ته و
 که له شیر شیت بی ئه ر بنه کوو شه و
 سه د داخ و سه د ده رد هه لاماتان برد
 قای شه مال کپیا، نرک نارک قاران مرد
 قله م تیتالین، قله م تیتالین

كالَ و چه‌م ره‌نگين ويئنه‌ی شه‌مالين
 ساتيُ سه‌د هزار ره‌نگ و رپا مه‌و
 تابلو و قاز و قره‌ق سييا مه‌و
 ئە‌گه‌ر كه‌ر نه‌وَن ئە‌گه‌ر كوور نه‌وَن
 ئە‌گه‌ر جيفه‌دوس و نه‌وكه‌ر زوور نه‌وَن
 ئە‌گه‌ر چوَن حه‌لاج قاليُ به‌رپا كه‌ين
 رپش خاقان بو‌رپن خاقان رسوا كه‌ين
 ئە‌گه‌ر چوَن په‌پي بسزيُ بالت
 گرُ بي دوُ بچوُ ئە‌ژ گيان و مالت
 هه‌ميش نايه‌ ته‌نگ، ئاگر ته‌واف كه‌ين
 چوَن شا سياوه‌ش ئيداميُ ماف كه‌ين
 مه‌و قه‌بوت كه‌م قه‌ سه‌ردار پيروُ
 زكر و دوعات كه‌م شاوار تا قه‌ روُ
 تا فدات بكه‌م هه‌م گيان و هه‌م مالُ
 رپخ براييُ بنيمن ئيُ چالُ

قلهم تیتالین قلهم تیتالین
 دونیا ناگر گرت خوو بی خیالین
 قهلهم قههی دونیا بی سهر و سامانه
 چوَن تهریکه شهو کس کس مه زانه
 چه دیم و چه نهیم و چه نه شهفتم
 ها نه دیم و دیم تا ئی چه کفتم
 کوَرهی دل زه زلم ئامانی قه جووش
 زه تیشهی فهرهای هه ورزیا خوروش
 قلهم چه بووشم قه چه بکه م یای
 قه چه بشینم تیشهی فهرهای
 نهر تیشهی فهرهای باوهرام قه دهس
 بسازم نه ژ روئی، نه را هزار کس
 لهشکهری جهم که م وه بی دای رهسان
 بشانیم تیشه تا قه حق رهسان
 بسازیم تاقی زه فهرقی پهیدا

ته‌ندیس مه‌ردی بکه‌م هوڤه‌یدا

بسازیم تاقی ژه تاقان سه‌وا

ده‌رد پیر و ژار بکه‌یم موداوا

دلّ جومله جوان باوه‌رام ڤه ده‌س

بشانیم تیڤه ڤه ریشه‌ی ناکه‌س

چون شه مە گرم

هەر شهو فه یایُ عشق تو چۆ شه مە گرم فه خودا
 ههردهم وه یایُ سهرف تو سه د گل مه مرم فه خودا
 فه هەر زوان و بی زوان ههنا فه سهر دامه مودام
 که تو ئاساره ی به ختمین تا که ی بچرم فه خودا
 تون گیان هه رکی دۆس دیرین، سهری بکیش فه ده روتم
 چه م ئنتزاری کوشتمی، چون شه مە گرم فه خودا

زه‌ردا بيمه

کوينه و دژ گرتی منم، چۆن که بن که‌هدانی

قه ئنتزار زه‌ردا بيمه ئه‌ژ نم و ناز قارانی

مه‌نمه بيمار و چه‌مه‌ری تا شه‌فاگه‌ری بایه‌و دیار

بینم عه‌لاجه مه‌و ده‌ردم یا مه‌مینى سهره‌تانی

خه‌نجه‌ری می بتاشم قه جنس سفت فولادی

دلّم له‌ت له‌تا بکه‌م، ئه‌ژن نه‌مینتی نیشانی

چوَن کوینه ی کی هوشکا بوو م سیا و سیا پوشم
 دلم تهنګا بییه ئه را شوړ شوړ و چک چک فارانی
 یهسه شهو بیدادګه ری چه م و ئه سر و پهنابه ری
 هومسای ناهومسای دل، دل دیتی و سهر چهمانی
 گونام چییه خودایا که دار م بی حاصل بییه
 ها نه ک هزار باخاوان هه رگز نمه کهن دهرمانی

پارچای ناگر گرتنم

فت تا ئەژ تین عشق تو گەرما مه‌وم تو هەر بمین
گرگر بسز، گرگر بسز تا م یه‌ی دەم نه‌وم خه‌مین
دل پر هومید ئەژ قه‌سل یار دل‌داری داتی قامه‌تم
ته‌حه‌مول که ناگر عشق تو قه‌ی به‌ز مه‌ قینه‌ی شه‌مین
م مه‌س شه‌راو چه‌م یار غافل ئەژ ناگر گرتنم
روژ و مانگ و سال هەر سزیام ئەژ فه‌رخ سه‌ر تا گه‌ زه‌مین

شهوئی دیم، دی ئاخر شور و شهوق و سزیا نمه

یار گهرم بی و چی و نوّساویتی : «بیخود نه مین»

دهرد بى دهرمان

ئهورى ها رۆ ئاسمانا قهلى گريانم نمه‌كه‌ي
م زه‌مين تهره‌ك برديم ئهما دهرمانم نمه‌كه‌ي
جهور زندانه مه‌كيشم م چۆ «خاوقه‌ش» بى‌گونا
زندانيش دى فهرقى قه‌ گهرد چه‌هي «كه‌نعانم» نمه‌كه‌ي
سه‌يمره قه‌ ئه‌ تاف پيرا شيره‌وه‌ر ئه‌سر منه
سه‌د تاف ديرى چه‌مم قه‌لى گريانم نمه‌كه‌ي

هەرگی دهرد بی دهرمان جهم بی ئی کهنی دلم
 ریشهم پهنا گرتی و راخ، رهحم ئهر سوخانم نمه کهی
 شایهد دهساویز دلم فه جنس چهویر ته پری نهوی
 که ئی خهم ناوا کهسی تره ک گوشت فه بهیانم نمه کهی
 فه سهر ههر کوچهی مهچم سازنه ی سازه مهژنه ی
 ئهما ههر سازی بژنه ی ئه ویش له رزانم نمه کهی
 جهور سهد خارم کیشا، دهسم هزار تووقال کردی
 فهلی گولمی نه چنی، گولیش میمانم نمه کهی
 مانگه شه و ئاساره م نیه سه ی فه سیننه ئاسمان
 لاوه لاوه بووشن یاران دی خاو ئی گیانم نمه کهی
 فای دهشت لوله لوله ی، تا گه باری ته م قاران
 ئهما م وژم مه زانم ئه ویش دهرمانم نمه کهی
 شه وه کی ههر شهرمه مه که ی هوه ر ئه ژ دیدهن دهردم
 خوینه مه پاشی ئه ژ چه م و ئهما گریانم نمه کهی

دهنگ پای مهنیزه

ئاخ، ئی هزار مه‌سجد شه‌هر دی ده‌نگ یه‌ی بئالّ نمایّ

ئی نام باخ زنده‌گیم جوز خش خش گئالّ نمایّ

هزار سلام ته‌گهر بکه‌م فه‌گهر د دوس و دوشمه‌نم

دهر جواو سلام م، جوز ته‌شه‌ر و ملالّ نمایّ

ئه‌فسووس که دار زنده‌گیم فه‌ ئه‌سر چه‌مم ئاومه‌ میا

مشتی گئالّ بییه به‌ری و پا فه‌ دلّ سالّ نمایّ

یه سهد گله فاله مایژم ک بینم تو ماینه و دوما
 ئەما گله چلمینه ئە تهوره میم ئی فالّ نمای
 قایق قەیلان به ختم نەپرسی قە ساحلّ تو
 ئەژ بەس ک دی ئاو چەمت ئی تهور قەدیم زوئالّ نمای
 بیچاره روئە ی دلم هالیم تووریایه قە دوریت
 هەمیژ نیشانم دا عە کست ئەما بازەم ئی مالّ نمای
 سەیر کەن «بیژەن» تا سو سەهەر چەمەرپیە ئی بن چە
 ئەما دەنگ پای مەنیژە دی ئەژ دیار چالّ نمای

ئيمشه‌و

ده‌نگم پيچيا فه‌ كو و ده‌شت «ساقى پەريشان تونم»

قتم فه‌ سوژ قاي ده‌شت «ساقى پەريشان تونم»

گرگر ئاگر ده‌روڭ، چوڭ عاجز ده‌س سه‌وين

قه‌سه‌م فه‌ هەر دكان ئيمشه‌و، «ساقى پەريشان تونم»

خه‌يال بال گرتم ئيمشه‌و چوڭ «كوئكلو» سه‌ر ئاسو

هەر چريكانى و قتي، ساقى پەريشان تونم

ژيانم بې تو...

تال تال زولفت په چي گيانه

ناهنگ عشقت مه غز سوخانه

قه پهی تو نا گهر ناله ی شنهفتين

ئوه ناله ی زار دل بې زوانه

تاکه ی بکيشم خه م قه خهرواران

قه سهردي خه م لهرزه ی دنانه

چۆ تهل هوشکی مهنم بی سه‌مه‌ر
قه جای سه‌مه‌ر، پشتم که‌مانه
تیر ژهنین قه م و کاکانی گیانم
ئه‌ژ زهل ئه تیره دو قه سوخانم
کونج گرتم سه‌یر، ناله‌ی دلّم
چۆ ژه دوری تو داوارمه شانه
ئاشیانم سزیا هومیڊم تو بین
نه‌زانستم هومیڊ خه‌یال مومکنه
بوری فدات بام تا که‌ی بکیشم
خه‌م دوری تو پشتم چه‌مانه
دلدار و بیدل کول دیرین عه‌یدی
عه‌یدم قه بی تو هه‌ر چه‌مه‌رمانه
ته‌ک ئاساره‌که‌ی دۆر و دایره‌م
ژیانم بی تو کول دهرد و ژانه

رېښيار

مهنی و ته نیا و بیکهس، چه م ئنتزارم رېښيار
 سهير گوشه ی چه مم بکه چوڼ بيقه رارم رېښيار
 شوون گوم فه ئی جاده، سوز و سووقه ی زمسانه
 نه ژتین ناگر منته فره بيزارم رېښيار
 تو که مودام ماین و مهچین فینه نه ور قهاری
 نم ناز فارانی بی نه دل بی بارم رېښيار

سه‌د رُقياران رهد بينه، سه‌د توره‌پا مه‌نييه جا

م گوش فه ده‌نگ پاى تو، چه‌م ئنتزارم رُقيار

شاوار

شاوار چؤن قهرتدار

دهريانه ئهرن گرتمی

په لامار بیرمه و کی؟

ئهر سه هه ماری مهیتی ههر بواری

و کولین چه م پر ئه ژ گيژ و گرداوه!

دونیا

چوَن كوينه چهرچى ناساوه!

په‌لامار بيُرمه‌و كى؟

ئه‌ر بان لاشه‌ى خوينالى دلّ

مه‌چرم

كوئچر و پاته‌رمى و... و هاناي هاناي

بى ده‌نگ و بى هه‌نا

نيشتمه ئه‌ر سه‌ر چوارده رُيان چوئى

هه‌مه‌زار

په‌لامار بيُرمه‌و كى؟

مه لوچک

چ تو فه لگم بشکين

چ تو فه لگم نه شکين

کويچه تهر و پر گلال

فاران تياخيخ دارهل بي رهنك په شيو مهنويه

فه گيس برياي توله دت نه ور

ک نه ژ شه رتا هور هتاو

ئەژ بەخت وژ دلتەنگە ھەر ئیوارە

م نمەزانم

چەم بی تاو و توژ ئاسمان

ئەژ چە تووریایە ک ئیمشەو تا سو ھەر چریکانی

فە تۆلە گورک خیال

ھەر فرەنسک داسی تا سو

گل سەر کردییە

قش تو ک ئەژ خیال م دورا نمەوڤ گری!

تا ھوەر

ئەژ تەخت کویان روژەر باوان ھورەتاوہ مەکە

گیس تار عەرەوس ئیل قاران بۆرن

تا تۆل زەرین «پایار» بمینی

فە تو

کە ئەژ خیال م گری دورا نمەوڤ

فە مەچرین کە: «مەلوچک کووریش خودایی دیری»

بال خيال

نيشتمهسى سار شاوار تا ئهژ دوڤيت بتوورم
 گل سهر بكهه ههات بكهه، منهى بكهه و بجوورم
 پشت بهمه قهى دار دلا رۆ ئه كوئپهى ئاساره
 ئه فەخته ئهسر چههم چنك يائت بشوورم
 هرهنگ نهيرم، ههناس نهيرم، بال خيالم تهزييه
 گر ه دلمه ماى بپهرم، چۆن پهر گرتنم بنوورم

ته‌ش به‌رق ئاگر چه‌مت، كورخ مه‌يلم سوزانى
م چون چورو گرپاميره، چه بكه‌م چه بووشم، مه‌جبوورم
ئه‌را داوار زنده‌گيم، گوشت و سوخانم كرده سون
چه بكه‌م سانگل لاپيچيك، بيكش تلانى غوروورم

هات و نه هات

تیتال دهوریکه، تیتال دهوریکه
 دونه و مافیها، تیتال دهوریکه
 دونه چون نالشت قهار نه ووریکه
 هالی هالی و هه ردهم ته ووریکه
 گل گل دل نه شوق هه ر ته یار مه یو
 گل گل مهس باده، گل خومار مه یو

هەر کەس مەس شەوق بەدە‌ی غوروورەن
 کول خەمان مە‌غلووب ئە‌ویش ڤە زووورەن
 نارک چۆن ئە‌نار زوت و سوڤ و ساف
 تام دەم شیرین، بە‌رق چەم چۆن تاف
 شیرین موو‌ه‌شین خە‌لکان ڤە تە‌مات
 ڤاران مە‌واروو ئە‌ژ «گرمه‌وڤ» دوعات
 ڤە تە‌ور دار ڤچان، سایی‌رت خەس مە‌یو
 مائه‌گەت، جای مە‌وای هزار کەس مە‌یو
 نامت بە‌یت دەم نازاران مە‌یو
 گەپ و گوڤ و ڤرد بازاران مە‌یو
 ڤاسو‌هل نامانت ڤە مزگانی کەن
 می‌رزال تاو بو‌ه‌سن هە‌رازگانی کەن
 سە‌روه کە‌کە‌شان هە‌فتاد تە‌وره‌وه
 شمشیر مە‌شانین ڤە رو‌ئە‌وره‌وه
 بە‌رزی خیالت کە‌ڤەر پیر مە‌کە‌ی

ریش چه رمی زانا زه مینگیر مه که ی
 «ئه که وان دیف» ئه ژ ده لیای پارس
 ژه ترس بالات ناوهری هه ناس
 ئه شرق تا مه شرق سه راسه ر جه هان
 ئه ژ ئنس و ئه ژ جنس کول گوش فه فه رمان
 شانس و ثقبالت فه کامت مه یو
 سراو زنگانی فه جامت مه یو
 خو لکت چون هه سه ل، توکت زیم خهس
 خه لکان فه ته مات چون میغه نیم رهس
 شه مال مه شانو نام و ئاوازه ت
 ته ونگه ر مه ته نی ته ونی ئه ندازه ت
 تو یل زه پینه ماو فه شال نام قه یت
 مانگ نازاره مهو فه ته ریک ری ت
 نامت هار بان زوون چون شهو توک ئه تاس
 ئه ژ سراو سه یمره تا ده لیای پارس

یا حق چه‌رخ زنده‌گیت هر څه تیار بوو

جنست چۆ زه‌ر، هژده عه‌یار بوو

هر نه‌هاتت باي و هاتت بگلي

ئه‌ژ تیار بینت چه‌رخت بپلي

ئه‌وه‌ل قه‌وم و خیش لی‌ت بی‌زار مه‌ون

دوس و ده‌سه‌برا دل‌ن‌ازار مه‌ون

هم قه‌وم و هم خیش هم ده‌سه‌برا

جواوت نه‌مه‌ن چۆن ده‌مه‌کرا

ده‌ساویز نه‌یرین چۆن سال‌ناساوا

ته‌شه څه ده‌مین چۆن ئه‌ور هاوا

به‌د خه‌یز و په‌که‌ر توکت ته‌له‌ماو

چراواي فکرت کوچ و شه‌له‌ماو

ئه‌که‌ر څه جاران سووه‌خه‌یری بی

تاروف و ته‌کریم و گه‌شت و سه‌یری بی

ئیسه مه‌شیوی چۆن سوریت سزیا

دهمت فاقه ماو چوډن دنان رزبا
 سوړ و پرس و پوو قهده خه نه ماو
 خوه شی و کاسمسا ریشه کهنه ماو
 گهر دیوانی بوو تا گه هات داره هس
 تو ئاخرینین چوډن بریا نه فهس
 گهل سهره مه که یڼ قورپت نه مه نیه
 چهنی چهن فخته لیفت نه خه نیه
 شکایهت مه ورین فته دهرگای خودا
 ماوه نه سیبت سهد دهر د و به ئا
 په ئپه مه گرین چو شیر بر کر یا
 سهر یا کوچانه چوډن نه ساس بر یا
 بگر بالدارین بالث سزیا یه
 بگر پایپاین په نجیت شکیا یه
 خیر خودا بارین پیټ ژهره ماره
 مودام دئته نگین سوو تا ئیواره

نمه‌م چه بکه‌ی گره کار ها‌کوو

ده‌وای ده‌رده‌که‌ت چۆن بۆن پرس و جوو

باوان براکه‌م دونیا ده‌وری‌که

دونیا چۆن ئالشت قهار ئه‌وری‌که

تو دوعات یه بوو هات نه‌گلی

ئاسیاو به‌خت چاوارشه نه‌پلی

که له شیر

که له شیر بی دهنګین که له شیر بی دهنګین

چون مهل شهل شیت بال نمه شهنین

نوک و پهر و پووپ چون تاووست کوو

قیافه نازار چون عرووست کوو

پهی چه قهی تهوره دلته نگ و زارین

هر مه خوتنن خوین نهوره مارین

که‌له‌شیر قو‌له، که‌له‌شیر قو‌له
 شاوار ته‌مام بی که‌م بکه‌ حیلَه
 تیتال می‌م بووشم، تیتال می‌م بووشم
 ژَه عاقبه‌تم پار جای پیت بووشم
 خو‌لک هالی هالی چو‌ئه‌ور فهار
 قو‌ورپم نه‌مه‌نیه، بیمه‌ تیزه جار
 کام دل کول بی فِه تو‌ش ناکامی
 نام و ئاوازه‌م بی فِه به‌دنامی
 شوورم شیویا، شه‌وقم دی نه‌مه‌ن
 پیری پلانمی ئه‌ژ ده‌شت و ده‌مه‌ن
 گاره‌ گار مرخان شادم نه‌مه‌که‌ی
 نه‌دو‌س، نه‌دوشمه‌ن یادم نه‌مه‌که‌ی
 دونیا فِه چه‌مم، چو‌ن چه‌رخه‌سه‌مات
 ری بی فِه بی ری جوز ری نه‌هات
 گیان چو‌ن گیان شه‌م مه‌سزی گرگر

جیقلدان هالی پال ئاشتمی ئی کر
 هونکی هه ناسه م بی فه سووقه ی سه رد
 چۆن سهوین ئاشتی پیچ مارم ئه ژ ده رد
 قه ی قوپیا قول هوهل دوم و بووپ بریا
 ده س ده م پاسرکی چۆن داواردریا
 نه چۆ بوقله موون باب مه یل خانم
 نه پی نه گل گوشت، مشتی سوخانم
 جاران تیژ و جال چۆن باز شهنگی
 جه رخه جه م کردیام من خورووس جهنگی
 ده ورانی دۆرم چۆن ده ور باز بی
 ساز قوله ی من مه حره م راز بی
 چهن په هله فنانان ژه خاو هیژ مه دام
 ژار و ئه ودالان من سه ر لیژ مه دام
 گا گا هیژ مه دام رپقیاران فه ری
 گا گا مه تۆکان هه م دهنگان فه کوی

کونه فُه کوئان تورکیان ئەر ئاو
 شوون قره لاون هیز مەدام ئەر ژ خاو
 ئیسا گەر بیمه پەلم بی فُه کوئک
 قوت و روت که تم ئەرمینان ملک
 هام دئان یه‌سه هام دئان یه‌سه
 شهرح و هه‌والم کول رهنج و خوسه
 پوویم لار بییه کهت ئەر بان چه‌مم
 هەر چۆ سوله جا شیویا نه‌زم ده‌مم
 میم بیت بخوه‌نم ماوه چه‌مەری
 که‌تیەسی وەرم سەد فەرته‌فەری
 بەد تۆک و بەد خیز فە‌ی هوشه‌ مەنم
 مرخان لی‌م بی‌زار، هانه دلتەنگم

دو نیا فانییه

څه چه وژم دیم ئه ریه ی گوزهرگا

له ته کوژه ی څه ژیر دهس و پا

ناله څه سه ر دای ک ئه ی رېځیار

تون گیان جوانیت ئی پاته څه ردار

په یشوری بیا تا بزانه کین

که ناله مه که ین و دهس فردارم نیین

فُت تاوانت نییه هالی جوانین

ئى دلمه مه‌یتی پهن‌دی بزنین

گوجه‌ر سه‌یر نه‌که که‌له شاه‌ی بیم

سای سه‌ر زه‌مین و گول و سپاهی بیم

ک ئى که‌له، گى شکار زه‌مین بی

زه‌مانی ماوا تاج زه‌رین بی

گوول دونه‌رین دونه‌ر فانییه

عاقبه‌ت که‌فه‌ن ره‌فیک گیانییه

حه‌واست جه‌م که‌ ئى کو‌ر باوه

هه‌تین، چین عومر چو‌ ئاو سراوه

دالکه

دالکه

دهس فه دوعا بو ههم ئی دوواره ئاگر گرتییه دهروتم
 بلاونم تا سوو ههم ئی دوواره سهرده سهروتم دالکه
 تومارزوو مه کهم چۆ کورپه کهی ههرده جارانت
 تا بکیشین کر داوت فه دهو زه مینم
 دلتهنگم نه ژ دهس ئی چه رخ بی سه ره نجامه دالکه
 گور گرتییه دهرون بی سامانم

قَه‌ی دیر وه‌خته ئی جُورْ ئه‌کنافا په‌ژاره‌ل هه‌لاماتم هاوردنه

ههم تا سوو بنیش، قَه‌کزا بچِرْ، ئه‌رانم دالکه

نه‌زر و نیازت قه‌بوول

ئاگر گرت ده‌روُن بی سامانم سه‌رده تووشی ته‌لانم دالکه

بووری تا سو بچِرْ ئه‌رانم دالکه

دلته‌نگم ئه‌ژده‌س ئی چهرخ بی سه‌ره نجامه

شاخ بی بهر

فهخت جوانی هه ر فه دهماخی

من گوزه ر کردم ئه ر نام باخی

فه نام ئه باخه دار فیی بی

باوه ره مه که یه چنه کوپی بی

چه تر فهاری کیشاویتی ئی سهر

فکر ته مه کرد سهر داسی ئی هوه ر

م کونجی نیشتم نام خودا بردم

عاقبت غوروور تهماشا کردم

تا شه‌وه‌کیانی فّه ده‌ستوور ته‌قدیر

هیزم شکنی کردو زه‌مینگیر

ئی لیوئی چه‌مه هەر مه‌نالانی

تومه‌رز ته‌فه‌ری ته‌تیا سه‌ر گیانی

ته‌فه‌ر مه‌مه‌ته هوار فّه تیژی دهم

دار فّی به‌دبه‌خت دلّی پر فّه خهم

فّه گری و نالان فّه هاوار کردن

چو ناخوه‌شی بی فّه ئنزار مردن

تیر هیزم شکن هه‌نگتییه سه‌ر جه‌رگم

ک نه ریشه‌م مه‌ن نه شاخ و فّه‌لگم

فّی فّت هی ته‌فه‌ر بشکین زه‌ منی

جورم م چیه مه‌که‌ین دوشمنی

ته‌فه‌ر جواو دای فّت جورم تو یه‌سه

هەر بهرزە مەویاین نەهوتت بەسە
 نە ئەخلاق خاسی کەسی بایەو لات
 سائپرتە ماشتیی ئاو نەنیشن ئی پات
 نۆر خودایی ژە تو کردیە ی رەم
 میفەتی نیاشت کەسی بنتی ئی دەم
 یە فەسل فەهار، هەم فەسل بارە
 تو میفەتی نەیرین فیی بیچارە
 تەفەر ژە دوارە کردی فە شەنین
 فی کیشای ئاهی و سەرنیاتی ئەر زەمین
 تەقە تەفەرە مای و هوەر ئاوا بییە
 خەوەر ژە نالە ی فی بەدبەخت نییە
 مەن سو شەوہ کی فە گەرد گورگ میشە
 ئامادە بیم و چیم ئەر ویشە
 باخاوان مشتیی ئی فی جەم کردی
 فە نام ئە چەمە چایی دەم کردی

فئی مه‌نالانی ههم ئی دواره

نه‌یلن بسزم من بیچاره

فه دل مه‌سزیاو ئه‌سره مه‌رسانی

ئه ده‌سه بشکی ک من شکانی

ئاگر مه‌خه‌نیا مه‌وت فئی بی بار

تو چی گوجه‌ری کردین گرفتار

میقه‌تی نیاشت، خوه‌ش قه‌دو قامه‌ت

یه‌سه مه‌کیشین ئیسه ندامه‌ت

شاخ و فه‌لگی گی میقه نه‌گری

سزاوار یه‌سه ئاگر بگری

مدامه مه‌وتت بلنگی به‌شم بی

هه‌ر ئیمسال ته‌نگمه پارنه خوه‌شم بی

«پایار» چاره فئی ههم گری داروو

ههم ئایم فه فکر ئاخوه‌ت مه‌سپاروو

سه‌یر ئاخ‌ر شه‌ری مه‌ردم سه‌ر ته‌ریان

سه‌ر گوزه‌شت فئی بییه دوچاران

که پو

هه و هه و مه رد م فهار هه ت

دار فله گ کردی سار که ت

که پو فه سه ر نسا ران

رو ئه ر سينا داواران

«که پو که پو فهاره، که پو که پو فهاره»

شادی هوره تاو نسا ره

خوه‌شی گدا و ژاره

پر دهس سه‌یمره تافه

روو هوشکه هوشکه لافه

زمگه شاد و تیتاله

قره لاون مه‌ی ئه‌ر گاله

ره‌نهل هه‌تن ئه‌را بره

بره ئاوا های داپیره

ده‌ولته باین های باپیره

«که‌پو که‌پو قهاره، که‌پو که‌پو قهاره»

گول کردی کوپیه باخان

تو فیه بته و که‌وک شاخان

قاران هه‌تیه و کوی شاده

ده‌شت چویی هواز دهس باده

که‌نی توقیا وه کوئییان

کیکم گژه گوله‌سی

ئەر جن مله مله سی

تەشنەداری گول کردی

دەس برام ئازا کردی

«کە پو کە پو قەھارە، کە پو کە پو قەھارە»

«کە پو کی بی؟»

کە پو تازە سووری بی

بەوی قلات دۆری بی

ژەن کور دەولەمەنی بی

ساو ئەسب و تەفەنگی بی

کە تەر هەسوورە کوزووژی

قەرە مەجایا کول روژی

شیر کولانی ئەر بان گوهر

کەف کردی و هەتە سەر

نییایی تا گە سەردا بوو

کەف مردئرا چو بۆلکوو

قرچوک بى ژهن ههسوړه
 دهم ئاگرين چو کوره
 فتي شيره فره بى
 ئيسه نهرا کهما بى
 خوړانتهور يا رشانت
 يا داته قهوم خيشانت
 بهوى چرپتي نهو خودا
 کردى قه دهسه دوعا
 يا چون گوهر گور بگرم
 يا بال بارمير پر بگرم
 بال گرت نيشتهر قهى پهرچى
 قت نهواردم کول کهف بى
 ئيسکه ههر ماوه قهار
 دهنگ کهپو مای نهژ نثار
 کهف بى کهف بى، قهاره

کہف بی کہف بی فہار

«کہ پو کہ پو فہارہ، کہ پو کہ پو فہارہ»

بته‌ن ته‌ونگهر

بته‌ن ته‌ونگهر:

ته‌ونیٰ څه دریژی زاگروس پیر و دریژی سه‌یمره‌ی دلگیر څه قه‌یقار «زین

ه‌رده‌میر»

بته‌ن ته‌ونیٰ څه پینی دل‌که‌و سوارهل ته‌ دیم ئاسو

بته‌ن ته‌ونیٰ، نه‌خش ه‌ورده‌گلان بیت دهم نازارهل داشتویتی

بته‌ن ته‌ونیٰ باجتی ئه‌رن نه‌خش تووقاله‌ده‌س څه‌رزیه‌ره‌ل څانات ئایلیم

بته‌ن ته‌ونگهر څه بیت دلته‌نگی تازه‌سوران پشت ئه‌ر باوان بخوه‌ن

بیلا تهونت هوشک ئهژ نهخش جهوری دالکه کان قلات ئایلیم بوو
 بیلا تهونت پرئهژ نهخش گول باخی و گوئه زهرده و پیشووک و پهقازه بوو
 پرئهژ نهخش ههناس سهرد شوون شهوه کی کهر مهړ دریژ بوو
 بیلا تهونت تیژی داس لهک داشتوتی
 بیلا کهرمی فهره جی و چوخا و کوله بال نهخش بووتی
 بهن تهونگه ر روئه هوره تاو
 بیلا نهخش هوهر و مانگ نازار داشتوتی تهونت
 بهن تهونگه ر فه کزی دل بچرو ههناکه شهوار زوئم که هزار کورنگ گرتیه-
 سی ئی فهر
 مه گهر نمهونین دی گهل قاز قولنگان دیاران نییه!
 دی پیال سهر فجاج و سوار نام سوزان دیاران نییه
 بهن تهونگه ر نهخش رهنج دا و باوه پیر قلات ئایلیم
 نه گهر شهو و نه گر تهو بوو، تو بهن تهون هزار نهخش ویت
 بیلا تهونت هوشک ئی نهخش سراو سهر کهنی بوو
 بیلا سهردی کونیلکان و تکه تکه گرگراو ریښیار تینی داشتوتی تهونت

چه مه‌و نه‌گر گارگار و شاقه شاق بالداران کوييان نه‌خش ته‌ونت بوو
 چه مه‌و نه‌گر څير و هوښ که‌يوانوو فجاخ کوور قلات ئايليم نه‌خش ته‌ونت
 بوو

چه مه‌و نه‌گر شه‌نگ قه‌تار ته‌فاس برا کوشيای قلات ئايليم
 هر گي سراو که‌شکان و دالاوره‌ش‌بي نه‌خش ته‌ونت بوو
 گتي بييا هناسي برگ ده و نه‌ژ نه‌ کونيلکه خوړي ئاو گرگراو که
 تا بووشم:

نه‌گر ماو نه‌رجمه‌ک ئي ته‌ونته ژاري و بي‌ده‌سلاتي قلات ئايليم بته‌ن
 رهنج پاپاي ک مه‌چو تا کولين هه‌فت کوي بگري نه‌را کوري دوما هه‌فت
 له‌م دت هاوردن

نه‌ر چمک ته‌ونت پارچاي هه‌فت پاتشا و کور که‌چهل و نه‌ره‌ديو... بته‌ن
 نه‌ر چمکي تريک نه‌خش پارچاي دياکو بته‌ن، نه‌ي چه‌مه‌ل کوورم
 نه‌ر چمک ديارى که‌لنگي نه‌خش شمشير و تاراج و خاره‌ت تازيه‌ل ناخون
 دريژ و

شوترباز بته‌ن، ک ئي تفه‌ريه‌له هاليم هر پايارن فه جادووو جه‌مه‌ل

Nasnamey pirtûk

mijar: şêri kurdî we şêwezari lekî

Naw pirtûk: turîskey beyan

hellbestwan: bêjen gerrawend

pîtçîn: mirtiza miradî

rûberg: mezdek keyanî

pêdaçûnewe :S. jiyar cihanferd

Hejmar: 1000

çapi yekim: 2013 zayînî

Turîskey beyan

Komelle şêri kurdî, we şêwezari lekî

Bêjen gerrawend